

Ministr zemědělství na konferenci k africkému moru prasat: Virus se Evropou šíří už 15 let, veřejnost si závažnost problému neuvědomuje

29. 09. 2022

27.9.2022 - Tisková zpráva – Úspěšný boj s virem afrického moru prasat (AMP) je možný pouze za předpokladu, že veřejnost bude dostatečně informovaná o rizicích a preventivních opatřeních v boji s touto nemocí. Na dnešní ministerské konferenci k AMP v Bruselu to uvedl ministr zemědělství Zdeněk Nekula (KDU-ČSL). Podle něj je nutné nastavit jasná pravidla pro boj s nákazou a účelně je komunikovat i vymáhat. Konference se zúčastnila i eurokomisařka Stella Kyriakides.

„S virem afrického moru prasat se Evropa potýká už 15 let. Přesto je stále jedním ze zásadních faktorů odpovědných za šíření nákazy do nových oblastí člověk. Důkazem jsou zejména skokové posuny nákazy na vzdálenosti i stovek kilometrů tak, jak tomu bylo i v případě České republiky. Následné vymýcení afrického moru prasat na našem území bylo velmi nákladné a náročné,“ řekl ministr zemědělství Zdeněk Nekula.

Africký mor prasat představuje vážnou globální hrozbu pro chovatele prasat, navazující zpracovatelský průmysl a obchod, ale také pro populaci prasat divokých a životní prostředí. Zejména vývoj nákazové situace v posledních měsících dokazuje, že nejde o problém pouze několika zasažených členských států, ale celé Evropské unie.

„Za dobu, kdy se s virem v Evropě potýkáme, jsme se naučili mnohé o jeho vlastnostech, způsobu šíření i možnostech, jak tomuto patogenu čelit. V řadě oblastí se podařilo zavést účinnou ochranu chovů domácích prasat, ve dvou členských státech se dokonce podařilo nákazu vymýtit. Česká republika je jedním z nich, přesto nemůžeme ani na chvíli polevit v naší ostražitosti, protože vir se Evropou nadále šíří,“ uvedl Nekula.

Klíčovou podmínkou boje s AMP je jeho včasné odhalování, a to v populaci divokých i domácích prasat. To je možné pouze v případě, že veřejnost bude mít alespoň základní znalosti o nemoci. Profese přicházející do kontaktu s prasaty, jako jsou chovatelé prasat, myslivci, veterináři, pracovníci biologických či asanačních služeb pak musí umět včas rozpoznat onemocnění a přijímat odpovídající opatření v případě podezření na výskyt nákazy.

„Bohužel veřejnost si závažnost problému příliš neuvědomuje. Pokud bychom s nemocí nebojovali, hrozil by úplný zánik chovů prasat v Evropě. Pravidla biologické bezpečnosti chovů ale neznají ani někteří chovatelé. Zkušenosti z řady členských států ukazují, že rizikové jsou zejména malé chovy prasat. Přitom zavlečení afrického moru prasat do těchto chovů má silně negativní dopad na celý sektor chovu prasat v celé oblasti,“ upozornil český ministr zemědělství.

Evropa proto musí hledat způsoby a cesty, jak nejúčinněji dostat relevantní informace o rizicích spojených s africkým morem prasat k různým skupinám obyvatel. Pozitivním příkladem může být informační kampaň Evropského úřadu pro bezpečnost potravin s názvem „Zastavme africký mor prasat“. Podle ministra Nekuly je však třeba dělat mnohem více – nastavit jasná pravidla pro boj s nákazou a účelně je komunikovat i vymáhat.

„Úspěšný boj s nákazou je neslučitelný s aktuálním snižováním finanční podpory členským státům. Zajištění adekvátních finančních zdrojů je z hlediska provádění přísných opatření, edukačních kampaní a sledování výskytu nákazy naprosto nezbytné,“ řekl ministr Nekula.

Ocenil však význam spolupráce, sdílení informací a zkušeností, ale i koordinaci postupu mezi jednotlivými členskými státy a Evropskou komisí. Zatímco tíhu kontrolních a eradikačních opatření (tj.

směřujících k vymýcení choroby) nesou především nákazou zasažené členské státy, osvěta, zvyšování biologické bezpečnosti a včasné odhalování nových míst s výskytem nákazy je dle českého ministra úkolem pro všechny. Na dnešní ministerskou konferenci k AMP navazuje zítřejší jednání ředitelů veterinárních správ členských zemí EU v Praze. Setkání je rovněž zaměřeno na africký mor prasat jako vážnou evropskou nákazu.

Africký mor prasat je velmi nebezpečné, nakažlivé onemocnění prasat divokých i domácích všech plemen a věkových kategorií, které ve více než 90 % končí smrtí prasete. Nemoc není přenosná na člověka. V současnosti je výskyt AMP u domácích nebo divokých prasat hlášen u 14 evropských států. Výskyt AMP v daném regionu způsobuje značné problémy chovatelům prasat a navazujícímu zpracovatelskému průmyslu, což vždy vede k výrazným finančním nákladům a ekonomickým ztrátám – jedná se zejména o utracení a likvidaci prasat v ohniscích, omezení obchodování v rámci vnitřního trhu nebo v rámci členských států a třetích zemí nebo dokonce k potravinové krizi.

Vojtěch Bílý

tiskový mluvčí Ministerstva zemědělství